

Izhaja vsako drugo  
soboto. Naročnina  
mesečno 1 dinar.

# NAŠA MOČ

Uredništvo in uprav-  
ništvo je v Ljubljani,  
Stari trg št. 2/I.

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva.

Štev. 4.

Ljubljana, dne 2. marca 1922.

Leto 16.

## Politična in strokovna organizacija.

Mnogi demagogi naglašajo delavstvu, da strokovna organizacija ne sme s politično imeti nobenih stikov — da mora biti »zgolj strokovna«. Zato hočemo v kratkem označiti stališče strokovne organizacije do politične.

Strokovna organizacija je tista, ki ima reševati načelno vse socialno vprašanje.

Čisto očitno pa je, da je rešitev socialnega vprašanja v rokah države, zakonodajnih zborov — parlamenta in vlade.

Zato mora imeti strokovna organizacija za seboj politično organizacijo, ki je njen izvrševalni organ in ki v parlamentu zastopa njeno stališče. Politična stranka ima torej izvršiti le to, kar od nje zahteva strokovna organizacija.

To razmerje in ta odnos je Ljudska stranka ponovno naglasila Jugoslov. strokovni zvezi, iz česar je razvidno, da je res demokratska.

Pri strokovnih organizacijah, kjer tega razmerja do politične stranke ni, je pa tudi uspešno in resno delo nemogoče. To vidimo sedaj n. pr. pri železničarskih narodnih organizacijah, kjer strokovna organizacija vpije proti vladi, obenem pa vlado lojalno podpirajo oziroma zagovarjajo.

Delavno ljudstvo se naj zave, da mora imeti v strokovnih organizacijah vso moč nad politično stranko, sicer strokovne organizacije nikdar ne bodo dosegle zaželenih uspehov.

## Ali protiklerikalna ali protikapitalistična fronta.

V teh težkih dneh, ko nas vse tlači z neznožno težo kapitalizem, so se našli politični špekulanti, ki skušajo pozornost delovnega ljudstva odvrniti od njegove socialne borbe ter ga prepričati, da njegov želodec še lahko počaka, zdaj bomo šli klerikalnega zmaja ubijati! Ti ljudje govorijo, da se morajo danes vse nekrščanske organizacije, pa bile te kapitalistične ali delavske, združiti proti »klerikalnim« organizacijam.

To je bilo do danes v vsej zgodovini še vedno tisto sredstvo, s katerim je kapitalizem preslepil delovno ljudstvo, ga razdvojil in oslabil.

Mi pa smo prepričani, da delovno ljudstvo v teh hudih časih ne bo nasedlo takim političnim špekulantom, da bo — kot kažejo

vsa znamenja! — šlo skupno v boju proti edinemu sovražniku, kapitalizmu.

**Delovno ljudstvo ni za protiklerikalne fronte, delovno ljudstvo bo šlo v — protikapitalistično fronto.**

## Kako rešujemo socialno vprašanje!

Imamo štiri socialne organizacije: socialdemokrate, narodne socialiste, komuniste in krščanske socialiste.

Človek bi mislil, da te organizacije kar tekmujejo med seboj, katera bo delavstvu več koristila. Ena da skuša drugo prekositi v boju za delavske pravice.

Toda temu ni tako! Še vedno so med voditelji kakor tudi med člani posameznih organizacij ljudje, ki svojega lastnega tovariša trpina hujskajo proti drugemu, ki ni slučajno istega mišljenja, čeprav ima prav tisti namen — namreč boj proti kapitalističnim izkoriščevalcem.

Delavstvo velikokrat ne vidi zlobnih namenov takih hujskavev, ki so direktno ali indirektno plačani od kapitalistov, da zamotijo delavstvo s hujskanjem ene organizacije proti drugi, ga na tak način razdvajajo, da nad razdvojen delavstvo kapitalizem lahko še huje pritiska.

Dokler delavstvo tega ne bo uvidelo, da mora spoštovati naziranje in prepričanje drug drugega, da morajo, vsak po svoji poti, vsak s svojo organizacijo, pa bila ta socialdemokratska ali narodna ali komunistična ali krščanska, iti vsi proti edinemu, skupnemu sovražniku, tako dolgo ne bo uspehov.

Spoštujemo prepričanje vsakogar — isto spoštovanje zahtevamo za svoje prepričanje: to pa v korist naše delavske borbe, v kateri moramo, vsak po svojem prepričanju, vsi stati za koristi celokupnega delavstva.

## Dohodninski davek.

Dopisnik z Jesenic nas je pozval, da razložimo postopanje pri odtegovanju dohodninskega davka. Zato bomo v naslednjem ta davek na kratko razložili.

To, kar se danes delavcem in nastavljenecem odteguje od njihove plače, ni samo dohodninski davek, nego trojni davek: 1. osebna dohodnina, ki se deli v temeljni davek ter samsko in vojno doklado, 2. plačarina in 3. invalidski davek.

Delodajalec, ki mora svoje uslužbenec pri-  
glasiti davčni oblasti, ima pravico, odtegovati de-  
lavcem od plače davek. Seve, raditega in pa zato,

ker davčne oblasti davkoplačevalec ne pošilja razvidnikov, koliko morajo plačati davka, delavci dvomijo ali vsaj ne vedo, po kakšni postavi jim je bil davek odtegnjen. Zato pa davčne oblasti z javnimi razglasi opozarjajo davkoplačevalce, da lahko vpogledajo na pristojni davčni oblasti in na občinskem uradu izlozene izkaze, koliko da jim je davka zaračunanega.

Tu bomo pojasnili le na kratko, kako se vrši odmera.

Po zakonu se odmerja dohodninski davek po plači, kot jo je imel delavec v preteklem letu — torej če se odmerja davek za l. 1921, je merodajna pri tem plača l. 1920. Za davek za l. 1922 bo merodajna lanska plača; bo pa baje dohodninski davek za l. 1922 za 100 % še povišan.

V naslednjem bomo za nekatere slučaje označili višino dohodninskega davka vključno vojne doklade.

Za l. 1921 plača dohodninski davek le tisti, ki je imel l. 1920 20.000 kron ali več letnih dohodkov. Plača pa za l. 1921 samec: če je imel l. 1920 20.000 do 22.000 letnih dohodkov, 408-14 kron; če je imel 22.000—24.000 kron dohodkov v l. 1920, plača za leto 1921 dohodninskega davka 461-96 kron, če je imel l. 1920 24.000 do 26.000 kron, plača za l. 1921 520-26 kron; dohodki l. 1920 26.000—28.000, dohodninski davek za leto 1921 578-57 kron; 28.000—30.000 kron, davek 665-82 kron; dohodki l. 1920 30.000—31.666 kron, davek za l. 1921 926-84 kron; dohodki l. 1920 31.666—33.333 kron, davek za l. 1921 998-26 kron; dohodki leta 1920 33.333—36.666 kron, davek za leto 1921 1136-66; če je imel l. 1920 letnih dohodkov 36.666 kron do 40.000 kron, plača za l. 1921 dohodninskega davka 1276-73 kron.

Tako plačuje samec in to samo dohodninskega davka z vojno doklado.

Poglejmo še, koliko plačuje delavec z ženo in brez otrok! Dohodki l. 1920 20.000 do 22.000 kron — davek za l. 1921 390-39 kron; dohodki l. 1920 22.000—24.000 kron — davek za l. 1921 441-87 kron; dohodki l. 1920 24.000 do 26.000 kron, davek za l. 1921 497-64 kron; 26.000 do 28.000 kron — 547-41 kron; 28.000—30.000 kron — 635-58 kron; dohodki l. 1920 30.000 do 31.666 kron, davek za l. 1921 886-55 kron; dohodki l. 1920 31.666 kron do 33.333 kron; davek za leto 1921 954-86 kron.

In tako dalje.  
Pokazali smo na nekajih slučajih, koliko se odmerja davka. S številom otrok se sorazmerno tudi davek niža, kot smo videli, da oženjen delavec pri istih dohodkih že manj davka plača kot pa samec.

Ne smemo pozabiti, da pride k temu davku, ki je pravi dohodninski davek, še plačarina z občinskimi dokladami in invalidski davek.

Nismo hoteli s temi številkami pokazati točno vsakemu, koliko mora po zakonu plačati davka, hoteli smo samo nekoliko pojasniti, da bodo tovariši saj razumeli odmero davka in način odmere.

Priporočamo pa vsem, da si pogledajo davčne izkaze, ki morajo biti na davkariji ali občinskem uradu 15 dni na vpogled vsem davkoplačevalcem, da si bodo na jasnem, za kdaj (ali vnaprej ali že vnaprej) da so plačali davek. Če bi bil kateremu krivično odmerjen davek, se lahko 15 dni potem, ko so bili izkazi izloženi na vpogled, pritoži na pristojni davčni oblasti.

## Proti draginji.

Draginja neznosno narašča. Plače pa, če se tudi zvišajo, so vedno daleč za draginjo. In mesto da bi upali na preokret, nam vsa znamenja kažejo, da bo draginja še mnogo hujša.

Železničarji so zadolženi, ker ne morejo izhajati s plačami, v dolgove lezejo rudarji, kovinarji, tovarniški delavci, ki jim od nezadostne plače odtrgujejo še visoke davke — delavci, v kolikor še imajo pri tej plači kredita, so zadolženi, ker nihče ne more več izhajati.

Ta resnost položaja je napotila vse strokovne organizacije — dvaindvajset po številu — da v skupnem akcijskem odboru začnejo energičen boj proti draginji.

V ta namen je sklical akcijski odbor vseh strokovnih organizacij v nedeljo, dne 19. m. m. shod v »Union« v Ljubljani.

Na tem shodu se je sklenila sledeča resolucija:

1. Državna zakonodaja mora uvesti za čas, dokler ubija slabo povojno gospodarstvo in brezvestna špekulacija našo valuto, za vse plače in obveznosti stalno, v blagovni množini izraženo vrednostno merilo, da se prepreči avtomatično manjšanje plač.

2. Ves izvoz in izvoz mora država strogo kontrolirati in dopuščati samo pod pogojem, da odgovarja po vrednostnem merilu merjena vrednost izvoza vrednosti uvoza.

3. V državnem proračunu se mora doseči za vsako ceno ravnotežje med dohodki in izdatki, v gospodarstvu se mora spraviti v ravnotežje potrošnja in proizvodnja.

Ročno in duševno delavstvo ne bo dopuščalo, da bi se te nujne naloge reševale z goljufivim sredstvom tiskanja novih bankovcev, ki tira vse gospodarstvo vedno globlje v propast, vsa bremena pa nalaga na rame izmозganih delavskih slojev, obsojajoč njihove družine k stradanju in počasnemu umiranju, ker manjka vodstvu države potrebne energije za izenačenje neenakosti in za energično zmanjšanje državnih izdatkov.

4. Posebno ugotavljamo, da se nalagajo davčna bremena v vedno hujši izmeri na rame ročnega in duševnega delavstva, s čimer se imovinska neenakost vedno večja, da pa vzdružuje naša gospodarska razaranja država pod orožjem v nesmiselnem tratenju večjo stalno vojsko, kakor jo bo imela po redukcijskem načrtu mogočna Anglija. Pri tako veliki vojski pušča ta država svoje nastavljenice v največji bedi, izgovarjajoč se, da zanje nima sredstev.

5. Potom progresivne oddaje imetja in progresivnih davkov od dohodkov nabrani kapitali naj se porabijo za stavbe hiš, tovarnen, železnic, cest, šol in za druge investicije, pri čemer bo dobilo delavsko ljudstvo zaslužek in z njim nakupno zmoglost. Vsa državna naročila se morajo oddati domačim podjetjem tudi takrat, če bi imela biti dražja, ker so za državno gospodarstvo tudi v tem slučaju ugodnejša. Z državnimi sredstvi naj se pospešuje kolonizacija neproduktivnih krajev itd.

6. Ugotavljajoč, da je treba od obupa in skrbij obvladovane množice usmeriti k premišljenemu dejanju, zavračamo vse protidraginjske ukrepe, ki ne lečijo zla pri korenini in pomenijo samo varanje ljudstva in pozivljamo vse delavno ljudstvo Slovenije in Jugoslavije, da se pridruži tem stvarnim smernicam.

7. Kadar bo država priznala te naše smerice in jih izvedla, bodo nepotrební vsi izjemni zakoni, ki danes pod zaščito nasilja enostransko pomagajo kapitalu proti delavstvu v veliko škodo države. Dočim skušajo delavstvu prepovedati stavko, kot edino obrambno sredstvo, dovoljuje podjetnikom izgon, ki z zmanjšanjem produkcije draginjo in splošno zmedo še povečujejo.

Akcijski odbor strokovnih organizacij bo posvetil svoje sile izvedbi te resolucije.

## Naši najbednejši.

Zadnje čase se pogosto piše o kmetem delavstvu, o poljskem delavstvu. Ponajvečkrat pa taki spisi kažejo veliko nerazumevanje položaja, v katerem se nahaja pri nas še kmetstvo delavstvo in z njimi vred viničarji. Slišimo, da se kmetkega delavca in vini-

čarja ne more tako organizirati kot tovarniškega, ker je pri kmetem delavstvu razmerje popolnoma drugo do gospodarja kot pa pri tovarniškem delavcu.

Res je, da bi moralo biti razmerje med kmetom in njegovim poljskim delavcem — družinsko razmerje; a prav dobro vemo, da takega krščanskega razmerja ni niti pri res krščanskih gospodarjih povsod, le malokje.

Zato ravno bo tudi kmetstvo delavstvo in viničarji moralo iti pot samoobrambe, pot boja za svojo in svojih družin živlensko pravico.

Kmetstvo delavstvo in viničarji so v vseh državah organizirani, najbolje na Nemškem, v Avstriji, Italiji in na Francoskem. Tam ni kmetkega in poljskega delavca, ne viničarja, ki ne bi bil član strokovne organizacije. In te strokovne organizacije v teh državah so imele hude in trde boje, preden so zboljšale najbednejšim njihov položaj. V Nemčiji vemo, da so celo stavkali, cele pokrajine in tako prisilili državo in gospodarje, da so jim ustvarili znosen položaj.

Ko bi imeli tudi mi, posebno med štajerskimi poljskimi delavci in viničarji tako zavest, da morajo vsi stati skupaj kot en moč, da ne pomaga, če so raztreseni le tu pa tam kateri, ki vidi, da drugače ni rešitve, kot če se združijo vsi poljski delavci in viničarji v organizacijo — pravimo, če bi bila v večini taka zavest, da se dvignejo in z odločno in jasno besedo povejo, da ne morejo tako živeti, da pa so pripravljeni na boj do skrajnosti, da zboljšajo svoj položaj, potem, le potem je upati rešitve.

Vi, tovariši in tovarišice, ki boste to čitali, raznesite misel organizacije kmetkega delavstva in viničarjev, zavedajte se sami in povejte vsem, ki trpijo, da ni rešitve, dokler vas je v organizaciji petsto, šeststo, sedemsto — vsi morajo biti, vsi stati skupaj!

In to bo prvi korak do rešitve — in ko napravite tega, bomo šli dalje!

## Tobačnemu delavstvu.

Po sklepu odbora se je z dne 22. t. m. se bo vršil občni zbor »Strokovne zveze tobačnega delavstva« v sredo dne 10. marca v spodnjih prostorih konsumnega društva na Kongresnem trgu št. 2.

Pri tej priliki se nam zdi potrebno, da povdarimo nekaj misli k organizaciji tobačnega delavstva.

Zdi se nam, da v gotovem oziru ne vlada pravi, zdrav duh v tobačni organizaciji. Premnogi člani smatrajo organizacijo le za tisto molzno kravo, ki jim mora vsaj vsak mesec izposlovati eno povišanje plače. Če tega ni, pa že kričijo nad odborom in centralo. Taki člani ne vedo, da ima delavstvo v organizaciji le bojno sredstvo, s katerim si mora vsak uspeh težko priboriti. Čim boljja je organizacija, to se pravi: čim zavednejši so člani, tim uspešnejša je borba. Kaj pa hočete doseči z armado, če ima tudi najboljšega generala, pa so vojaki za nič? Kaj pa hočete z organizacijo, kjer člani ne vrše svoje dolžnosti?

Nedavno smo slišali izjavo ene izmed tobačnih delavk, ki je rekla: »Želela bi, da bi en čas ne bilo nobene organizacije v tobačni tovarni — potem bi ljudje šele videli, kaj so imeli v organizaciji in kaj so brez nje.« In res je to! Premnogi člani ne vedo, kaj imajo v organizaciji. Organizacija 900 članov in članic, kot jih šteje tobačna organizacija, bi lahko dosegla mnogo mnogo več, da bi bili člani na svojem mestu.

Mi vsi dobro vemo, da položaja tobačnemu delavstvu ne bo mogoče več izboljšati, kot le s trdim, hudim, morda tudi dolgim bojem. Ali ste pripravljeni in pripravljene za tak boj? Mar vas ne bo polovica omagala? Ali si smemo upati v

boj z organizacijo, kjer ne vemo, če so člani pripravljeni za boj?!

To je eno. Drugo pa je, da manjka med člani prave krščanske ljubezni. Če člani sami med seboj rovarijo, ne morejo ne tega ne onega trpeti, vsak in vsaka misli, da ima najbolj prav, da je najbolj poštena, najbolj krščanska — je to krščanskih ljudi in krščanske organizacije nevredno. Krščanska ljubezen, krščanska potrpežljivost in krščanska ponižnost — teh čednosti manjka. Naj ta občni zbor konča notranje prepire, naj si podajo roke vsi in vse, ki so pripravljeni, delati za krščansko stvar v dobrobit delavstvu.

To se nam je zdelo potrebno povedati, da nas bo ta občni zbor našel polnoštevilne, složne — z odločno voljo, posvetiti na tistem mestu, na katero koga postavi organizacija, vse svoje sile za dobro stvar.

V tem znamenju pridite na občni zbor v sredo, dne 10. marca ob 5. uri popoldne v konsumovo klet na Kongresnem trgu št. 2!

## Iz organizacij.

### ŽELEZNIČARJI!

Na konferenci, ki se je vršila v Belgradu in pri kateri so bili zastopani zastopniki industrijske obrtniške trgovske in delavske zbornice ter zastopniki vseh železničarskih organizacij se je razpravljalo o zahtevah železničarstva in o stanju prometa v naši državi ter o načinu ta promet dvigniti in pripomoči uslužbenstvu do izvojevanja njihovih zahtev.

V svrhu informacij v koliko in kako se namerava ugoditi železničarskim zahtevam se je določilo na seji vrhovnega vodstva koalicije v nedeljo, dne 26. februarja 1922 ob 15. uri v hotelu Bajlioni v Belgradu, da gredo v ponedeljek 27. februarja 1922 k ministru saobraćaja predsednik Stanojević, Nachtigal in Slavec iz Maribora, Pavlič iz Sarajeva ter Korošec in Beltram iz Ljubljane.

V avdijenci pri g. ministru Staniću so dobilo poročilo, da skrbi in dela g. minister, da se ugotovi vsem stavljenim zahtevam železničarjev ter ponovno povdarjal, da so stavljenе zahteve opravičene.

Povedal je, da je dobil 15 milijonov dinarjev kredita za nabavo potrebnega materiala za obnovo in izboljšanje železnic ter zidanje stanovanj za uslužbence.

Nadalje je izposloval privoljenje celokupne vlade ter soglasje finančnega odbora, da dobi kredit 39 milijonov dinarjev za obleko železničarskemu osebju, ki ima zakonito pravo in odpomoč za obleko vsem tistim uslužbencem, ki morajo nositi službeno obleko, nimajo pa prava na isto.

Ko je bil minister opozorjen, da se mora dati nujno tudi vsemu delavstvu odpomoč, sicer ne morejo organizacije nositi nikake odgovornosti za red in disciplino, je odgovoril, da za delavstvo ne more za sedaj ukreniti ničesar, ker zato še nima zakonske osnove. Naročal je, naj voditelji organizacij povedo delavstvu in uslužbenstvu naj bolj vestno in pridno dela, da se bodo dohodki železnic zvišali, na kar mu bo mogoče tudi delavstvu položaj izboljšati. Povedal je, da je po enem narodnem poslancu informiran, da izvajajo železničarji pasivni odpor, nakar se mu je pojasnilo, da to ni resnica. Resnica je, da je nered na železnicah posledica skrajno slabega stanja železnic in brezglave železniške uprave, ne pa osebja, ki vrši službo še pre-

ko po pravilniku določene mere in tako vestno, da ne more imeti za pasivni odpor uslužbenstva ministrstvo prav nikakih konkretnih dokazov. Značilno je, da je začutil potrebo g. minister povedati, da je opunomočen za slučaj štrajka ali pasivnega odpora se poslužiti vseh zakonitih sredstev proti uslužbenstvu. Zastopniki vrhovnega vodstva so dobili vtis, da se vkljub vsemu opravičevanju zanaša g. minister na obračun, da se vedno več na zakon o zaščiti države kakor na izvrševanje dolžnosti, ki jih ima železniška in državna uprava napram svojim uslužbencem in podanikom. Na vprašanje, do kdaj bode moralo še čakati delavstvo, da se stavljenim zahtevam ugodijo, je odgovoril g. minister: Ako se bo promet redno vršil in dohodki povečali, se bo v jeseni t. l. »že« lahko dala odpomoč, da bo pa g. minister v zakonodajnem in finančnem odboru delal na to, da se bo delavstvu, če bo le mogoče, že popreje ugodilo. **Vrhovno vodstvo koalicije.**

#### BELGRAJSKA KONFERENCA O ŽELEZNICARSKIH ZAHTEVAH.

V nedeljo, dne 26. febr. t. l. se je vršila, na poziv belgrajske delavske zbornice, konferenca, na katero so bili povabljeni poleg delavskih zbornic cele države tudi trgovske in obrtne zbornice ter drugi zainteresirani krogi, da se pouče o stanju naših železnic in železniškega osebja, ter se zavzamejo za rešitev železničarskih zahtev, kakor tudi za zboljšanje in vpostavitve reda na železnicah. Iz poročevalskih referatov se je pokazala vsa beda in nevzdržno stanje uslužbenstva, kakor tudi neizogibnost poloma na železnicah, ako se vsi merodajni činitelji z vso resnostjo in odločnostjo ne zavzamejo za zboljšanje položaja.

Z zadoščenjem ugotavljamo izjavo zastopnika belgrajske trgovske in obrtne zbornice g. Diniča, ki je povdarjal, da se iz poročil o stanju osebja in železnic jasno razvidi, da je blagostanje in zadovoljnost uslužbenstva v najtesnejši zvezi z rednim obratovanjem in splošnim stanjem železnic. Izjavil je, da je marsikaj slišal in izvedel na konferenci, kar mu do sedaj ni bilo še znano in je zagotovil, da bo storil vse, da se bo tudi trgovska in obrtna zbornica zavzela za opravičene zahteve železničarjev.

Od strani vrhovnega vodstva žel. koalicije stavljenemu resolucijo je zbornica soglasno sprejela.

V ponedeljek je imela delavska zbornica tozadevno zborovanje, na katerem se je sprejela resolucija v svrhu nadaljnjega postopanja za končno rešitev železničarskih zahtev. Radi pomanjkanja prostora priobčimo resolucijo prihodnjic.

**Prošnja železniških vpokojencev in rentnikov.** Vsem železniškim uslužbencem so se njihove plače spremenile v dinarje. Vpokojeanci so pa ostali pri kronah, kakor da bi nimali pritožbe iste pravice. Prosimo prizadete gospode, naj se vsem železniškim vpokojencem in rentnikom mesečni prejemki spremenijo takoj al pari v dinarje. Upošteva naj se, da je tudi ubogi vpokojenec in rentnik opravljal svojo službo zvesto in pošteno sedaj pa pri tej draginji trpi največje pomanjkanje. Upamo, da ta prošnja ne bode zastoj ter se bo regulacija pokojnin prej ko mogoče uredila.

**Beda med železniškimi vpokojenci in vdovami z milostno pokojnino.** Huda draginja pritiska z vso silo na vse sloje. Vsak gleda s strahom temu zlu nasproti.

Najbolj prizadeti so pa železniški vpokojeanci in vdove z milostno pokojnino, od katerih dobijo nekateri po 60 kron mesečno. Ti reveži so žrtvovali v prid države in železnice vse svoje moči do skrajne meje svoje starosti. Sedaj pa ne dobe nobenih dragin-

skih doklad. Teh nesrečnežev je samo pri južni železnici v Sloveniji okrog 800, kateri so do kosti izmozgani ter si ne morejo ničesar več prislužiti, tako da sedaj gladi umirajo. Za svojo dolgoletno zvesto službovanje imajo sedaj za plačilo, da bodo morali na svoja stara leta gladi umreti. Njihova krivda ni, da niso bili deležni provizijskega ali pokojninskega sklada, da bi tako bili deležni draginskih doklad kakor drugi vpokojeanci. Ne vemo, zakaj se pusti te uboge trpine v tem hudem času brez draginskih doklad. Apeliramo na merodajne činitelje, naj napravijo temu trpinčenju starih, izmozganih ljudi konec, naj se jim takoj nakažejo draginske doklade, enake drugim vpokojencem. Ne pustite, da se še nadalje gladovalno trpinčenje nadaljuje.

**Strokovna zveza tovarniških delavcev.** Poročila o mezdnem gibanju v Trzinu in Škofji Loki objavimo prihodnjic.

Vevče. Dne 19. t. m. se je izvršil občni zbor skupine in sicer: volitev novega odbora in slučajnosti.

Občni zbor je otvoril tov. Lajevec, ki je pozival navzoče, da naj res trezno premislijo položaj in naj se vsak član zaveda, kaj bo volil ter preide takoj k volitvi. Volitev se vrši po listkih. Izvoljen je za predsednika tov. Lajevec Anton, ki volitev sprejme. Kot odborniki se izvolijo: tov. Pintar Karol, Grad Franc, Rešek Janez, Čuda Franc, Ocvirk Alojzija in Tavčar Ivan. Odbor se sledeče konstituira: Grad Fr., podpr. Pintar Karol, blagajnik, Čuda Fr., tajnik.

V nadzorstvo se izvolijo: Gostinčar Fr., preds., Holozan Roza, tajnica, Trtnik Jože, Rant Ivan, Kamnar Fr. Sklene se na predlog tov. Lajeveca, da papirniško delavstvo pristopi k tov. Zvezi pod pogojem, da tvori v njej samostojen odsek in da ima svojo blagajno ter svoje prispevke. Dalje je za člane skupine od 1. marca dalje obvezno glasilo »Naša Moč«, kar se enoglasno sprejme.

Po daljši debati se sklene na predlog tov. Lajeveca, da se članarina poviša od 8 na 10 K mesečno, veljavno od 1. marca t. l.

Sklene se nadalje, da se ustanovi penzijski sklad za vse delavstvo papirnih tovarn Vevče, Goričane in Medvode.

Občni zbor se zaključi ob 19. uri.

**Lesni in stavbinski delavci!** »Strokovna zveza lesnih in stavbinskih delavcev« je pričela poslovati v Ljubljani, Stari trg št. 2, I. nadstr. Tajništvo vodi tov. Ivan Gajšek. Vse dopise naslavlja na ta naslov Strokovna zveza lesnega in stavbinskega delavstva — Ljubljana, Stari trg št. 2, I. nadstr. Začasno načelstvo naše zveze tvorijo: Predsednik Cerar Franc, mizar; Jeriha Anton, stavbinski delavec v Ljubljani, blagajnik; Ivan Gajšek, tajnik. Tovariši, skrbimo, da bomo postavili to leto svojo močno organizacijo. »Strokovna zveza lesnega in stavbinskega delavstva« bo sklicala še ta mesec kongres, na katerem bodo člani izvolili končnoveljavno načelstvo. Na delo, tovariši! — »Strokovna zveza lesnega in stavbinskega delavstva« Ljubljana — Stari trg št. 2, I. nadstr.

**Ljubljana — Skupina Krek.** Na našo spomenico, v kateri smo zahtevali povišanje plač delavstvu Gospodarske zveze, nam je ravnateljstvo odgovorilo sledeče: »Jugoslo-

vanska strokovna zveza — tu. Na Vašo vlogo z dne 10. februarja Vam sporočamo, da smo s 15. februarjem vsem našim delavcem zvišali plače za K 15.— dnevno in družinske doklade za 100 odstotkov. Z odličnim spoštovanjem Gospodarska zveza v Ljubljani, r. z. z. o. z. — B. Remec. — Delavstvo je s po- viškom zadovoljno.

**Maribor.** Občni zbor tukašnje podružnice Prometne zveze se vrši v soboto dne 4. marea točno ob pol 8. uri zvečer v dvorani JSZ, Splavarska ulica 4. Na dnevnem redu je tudi poročilo zastopnika P. Z. iz Ljubljane. Člani so vabljeni, da se občenega zbora zanesljivo udeležijo in da skrbijo za obilno udeležbo.

**Maribor.** V soboto 18. t. m. se je vršil shod Prometne zveze, kateri je bil, čeprav ni bilo posebne agitacije, prav dobro obiskan. Na shodu je poročal tov. Fr. Beltram iz Ljubljane. Njegovemu govoru so pazno sledili vsi zborovalci in ga odobraval. Med zborovalci je bilo tudi nekaj zvezarjev in socialistov.

## Dopisi.

### MARIBOR.

V cerkvi sv. Alojzija na Glavnem trgu, se vrše redno vsak četrtak, začetek vsikdar točno ob 7. uri zvečer, konference moške delavske Marijine kongregacije, katere vodi veleč. g. stolni župnik Franc Moravec. Člani JSZ, kakor tudi moške in mladeniči, člani naših katoliških organizacij so prisrčno vabljeni k obilni udeležbi.

### MARIBOR.

Delavstvo je pričelo vedno bolj izprevideti, kolike važnosti da so zanj konsumi. Število članov I. del. konz. društva je vedno večje, s tem seve tudi promet tukašnjih prodajalen. Sedaj imamo prodajalno v Mariboru, Slovenska ul. 15 in v Studencih pri Mariboru, Aleksandrova ul. 17. Treba bo misliti na ustanovitev novih prodajalen v Mariboru. Tako je prav, delavstvo se mora zavedati, da je njegova edina rešitev v strokovnih, gospodarskih in združnih organizacijah.

### RAJHENBURG.

Nekaj vrstic moramo tudi omeniti iz našega kraja, pač pa samo kaj slabega, kako nas od vseh strani skubijo z vedno večjo draginjo. Zdaj smo čisto obupani, kaj nam je početi, naš majhen zaslužek se za polovico našim potrebam ne zadostuje. Potem pa se nam še vsakih 14 dni odruga davek, pa tako, da ne vemo, za koliko let ga zaprejš ali nazaj plačujemo, pove nam nobeden; pravijo, da sami ne vejo, a zakaj se pa potem odteguje, prej ko smo na jasnem? Plačata pa skoro še dva ne enako. Prosimo merodajne faktorje, da nam le vendar enkrat blagovolijo pojasniti, da ne bo toliko razburjenja med ubogim delavstvom. Prosimo centralo JSZ, da blagovolijo v kratkem sklicati javen shod v Rajhenburgu, katerega vsi želimo. Apeliramo na vse pošteno misleče delavce, kateri imajo dobro voljo do dela, da ne zamudijo tega shoda, ker drugi nam ne more pomagati kakor sami, če se združimo z našo dobro poznano JSZ, ki je edina rešiteljica delavcev. — Rudar iz Rajhenburga.

**Iz Zagorja ob Savi.** Plačajte! Če utripate težko, njim nič mar. Če strada zavoljo tega vaša družina in kaže sveto svojo revščino vseeno. Kumanudiju treba — novaca! Vsaj davek, to je pač ono, kar človek radevolje odrine. In da bi se protivili mi? Ne! Tako daleč premogar ne misli, ne misli na odpor davku. Misli pač, da se mu približuje stopnjama trenutke, ko ne bo nikdo več v stanu izmozgati od njegovega zaslužka vinarja ne. Po začetni poti smo izročeni — izumiranju. Od borne plače, ki bi tudi v celoti niti od daleč ne krila potreb in zahtev državljana SHS, se nam odteguje in odriguje davek, katerega višine bi se ustrašil vsak verižnik. Družinski oče bo moral po ti novi razpredelbi davkov, ki si jo je omislil. Bog znaj kdo, žrtvovati sad svojega dela — poslušajte! — celih šestih tednov, da zadosti pritisku davčnih oblasti. Pomagaj, kdor more! Dovolj za danes! Ne, — še nekaj: ženijo se vse navskriž! Po potrebi zopet kaj. Rudar.

## JESENICE.

Najprvo vzemimo v razpravo naš davčni položaj. Ker to je danes najbolj pereče vprašanje. To je glede naše osebne dohodnine. Pri nas v tovarni smo imeli pretekle dni prav razburljive prizore. Na dan po plačilu, to je bilo 16. februarja zjutraj, so se ljudje pritoževali ter prerekali, kako bomo se naprej delali, ako smo dosedaj plačali od 60—100 kron na leto in sedaj so nam kar naenkrat zvišali za 10 krat. N. pr. za drugo polovico leta 1921 so plačali sami 50—100 Din, oženjeni s 3 otroci pa 120 Din in še več; kdor ima pa še večjo družino, pa prav ogromne vsote. To je res, da so dobivale družine preteklo leto aprovizacijo in sedaj so ravno tiste osebe oziroma družine prizadete, ter morajo njih očetje take ogromne davke plačevati. In zato pride ukaz; tu delavcem naenkrat odtrgavajo take vsote. Vprašanja ne pozna nobeden nič, je-li delavec zdrav, oziroma zmožen za delo, da si bo toliko zaslužil, kolikor ima davka za plačati. Po izkazu so nam dne 15. februarja vračunali že davke za mesec januar 1922 in ravno na iste plačilne zavitke. Tega je bilo samcem 10—25 Din; oženjenim pa 20—40 Din in še več. Tako da ima vsaki delavec po večini do 150 din. dolga in še več. Torej ima ubogi delavec brez vsakega premoženja na svoje žuljave roke dolg. Tem potom prosimo naše poslance, da store kar jim je mogoče za izboljšanje sedanjih delavskih bednih razmer. S tem obveščamo javnost, kako da se danes postopa z delavstvom. Prihajajo k nam očetje velikih družin, prosijo od nas pojasnil ter pravijo, saj sem organiziran ter plačujemo organizaciji; pomagajte nam iz te splošne bede, da nam bo mogoče živeti. Drugi zopet pride ter prosi podpore, ker pravi da ne more vzdržati pri svojem težkem poklicu, ker že 14 dni nima ne on in ne družina kruha. Takih in enakih slučajev je več in preveč. Poglejmo naprej. Namreče razmere, kakšne so v resnici. Osebito cene živilom, katere so danes, ko stane n. pr.: kilogram krušne moke 20 K, kg moke za kuho 23 do 26 K, kg masti 80—90 K, kg sladkorja 66 K, liter olja 80—90 K, 1 par delavnih čevljev 650 K, 1 delovna srajca 220 K, naravnost strašne.

Novo obleko si moremo samo misliti, kupiti si jo ne moremo. Prave kave si sploh ne moremo privoščiti. Cene živilom rastejo dan za dnevom. Predno si priborimo kaj priboljšanja, so cene že zopet toliko višje, tako da se zmirom pogrezamo v bedo in dolg.

Ako pride popotnik iz tujih krajev k nam na Jesenice, bo gotovo videl posebno krog koldvora povečini boljše ljudi. Res imamo pri nas mnogo tako imenovanih boljnih ljudi, ki imajo čas in veselje sedaj v predpustnem času uganjati različne nam škodljive in nepotrebne prireditve. Poglejmo pa delavstvo, kako žive osebito oni, ki imajo velike družine. Koliko je družin, ki imajo za stanovanje po eno samo sobo za kuhinjo in spalnico, pa še kakšno! Drugi pa zopet z malo družino po 3—4 sobe in še kuhinjo. Nekateri še celo vile. Napisali bi vam še marsikaj o naših razmerah, a naj zadostuje za danes. Končno prosimo uredništvo »Naše moči«, da priobči ta celoten dopis na željo naših članov. Prosimo še posebno, da nam uredništvo, ako je mogoče, še v prihodnji številki razjasni davčni položaj glede dohodnine in glede vojaške takse, da se razvidi glede obveznosti.

D. G. U.  
(Na kratko smo danes pisali o dohodninskem davku. Prihodnjič pa objavimo članek, ki ga nam je obljubil strokovnjak v davčnem vprašanju, tako da si boste popolnoma na jasnem. Op. ur.)

## ZABUKOVCA PRI GRIŽAH.

Dne 29. januarja so sklicali socialdemokratje shod, na katerem je bilo z našim opazovalcem vred — 25 udeležencev. Govornik je prišel Krušič iz Trbovelj, pa se je takoj obrnil in odšel, ne da bi bil govoril. Rekel je, da pride čez tri tedne zopet. O tem bomo še poročali. — Dne 19. februarja pa

so sklicali izredni občni zbor »Svobodec«, pa je bilo nazvočih razun socialdemokratskih voditeljev le 5 oseb in še tisti — pijani. Občni zbor se tudi ni mogel vseliti. Oba ta »shoda« sta se vsrila v gostilni Gomilšek v Grižah. — Pri nas zdaj ni niti 30 socialdemokratov več. Naša organizacija dobro napreduje. (Veseli smo, da nam pošiljate redna poročila iz Zabukovce. Le za vsako številko se oglasite, na tak način se bo naš list najboljše razširil med vami. Iskreno pozdravljeni! (Op. ured.)

## CVEN PRI LJUTOMERU.

Od vseh strani prihajajo pritožbe kmetov in veleposestnikov zaradi bežanja revnejših slojev v mesta in industrijske kraje. Kaj je vzrok temu begu iz dežele? Poglejmo v prvi vrsti industrijskega delavca. On dela od ure do ure, je v primeri s kmetijskim delavcem neprimerno boljše plačan kot kmetijski delavec. Industrijskega delavca vsaj nekoliko ščiti država in postava, medtem ko je kmetijski delavec sploh izključen od vsakega zastopstva, najsi bode od države ali deželne zbornice. Ali je res kmetijski delavec čisto brezpomemben faktor v državi? Poglejmo v svetovno vojno; vsa kmetijska posestva so ležala na istem mestu kakor pre dvojno, in vendar je med vojno vse stradalo razen vojaških dostojanstvenikov. Industrijskih proizvodov nam ni manjkalo, ako bi vojska trpela 10 let, streliva je bilo dovolj, manjkalo je le kruha; na kakaj? Morebiti zato, ker so morali veleposestniki v vojsko? Kaj še! Oni so bili lepo pri topli peči doma, medtem ko so bili njegovi delavci v prvih vrstah na braniku ogrožene domovine. Večkrat smo se vprašali, zakaj mora ravno kmetijski delavec biti v prvih vrstah, kadar je domovina v nevarnosti, zakaj niso bili takrat v prvih vrstah državni uradniki, ki uživajo v polni meri vse dobroto, kar jih sploh država more dati od svoje polne mize milosti. Poglejmo, kje so za časa vojske bili veleposestniki aili industrije! Gotovo ne tam, kjer bi mogli braniti res svoje interese. Zakaj postavijo kmetijskega delavca na prvo mesto, ko so v nevarnosti interese cele domovine, ko ga vendar v mirnem času na bestialen način prezirajo in zametujejo? Kaj so domovina oziroma njeni voditelji storili od začetka njenega obstoja pa do danes za kmetijskega delavca. Odgovor je lahek: prav nič in tudi ne namestavajo nič storiti, ker ako bi storili, bi bili oni sami oškodovani. Zato se tudi jugoslovanski kmetijski delavec ne more ogreti v ljubezni do svoje domovine, kakor na primer nemški delavec. Toraj oprostite, ker sami to želite, ako ne vernete, vprašajte delavca — nemškega ali jugoslovanskega.

## LJUTOMER.

Ni toraj dolgo, ko smo čitali, v kaki bedi in siromaštvu se nahaja poljski delavec. Ako pogledamo v naše vrste med viničarje, opazimo ravno isto bedo, med viničarji se otroci napol nagi in lačni tiščijo okoli mrzle peči, da se skrijejo pred mrazom. Kruh je izredni dar božji, ki ga le ob velikih praznikih vidi viničarska družina. Dočim sedaj gospodar vinograda skrbno s svojimi prijatelji obiskuje vinsko klet in prireja pojedine, se niti ne domisli ubogega viničarja, kateri se je celo leto trudil in z napornim svojim delom prideloval za nesramno plačilo. recimo 6 do 14 kronic dnevno brez hrane in dostikrat brez pijače. Sedaj mora marsikateri slišati iz ust gospodarja grenko besedo, da viničar ni vreden kupice vina, ki ga je le edino on pridelal s svojimi žulji. Vendar tukaj moram omeniti plemenitost nekaterih gospodov, kateri imajo vsaj nekoliko plemenitega čuvstva, da spoznajo svojega viničarja, toda žalibog da so ti jako redki. Pred vojno je služil viničar toliko, kolikor je stal liter vina in še več in je gospodar lahko izhajal. Sedaj, ko stane liter vina 30—40 K, ni toraj v stanu viničarju plačati toliko, kolikor stane liter vina, ker drugače bi mu ne bi ostalo tri dele dobička, da lahko v svoji obilici razkošno živi, dočim ubogi njegov viničar strada in zmru-

zuje v tej hudi zimi. Bog daj, da bi se v naši novi državi znašel gospodar tako plemenitega srca, kateri bi v resnici znal ceniti delo in trud poštenega viničarja in ga tudi pošteno plačal.

Klic ubogega viničarja.

Ljubljansko okrožje J. S. Z. priredi od 13. do vštete 18. marca duhovne vaje za odbornike in zaupnike iz ljubljanskih skupin Jugoslovanske strokovne zveze. Cerkevni govori se vrše v kapeli jezuitskega samostana pri Sv. Jožefu (Zrinjskega cesta) vsak dan ob 8. uri zvečer. Na dan sv. Jožefa zjutraj ob 7. uri skupni govor s peto sveto mašo in skupnim sv. obhajilom. Duhovne vaje vodi dr. Lambert Ehrlich. Vabljeni so poleg obveznosti odbornikov in zaupnikov tudi drugi moški člani skupin ljubljanskega okrožja.

## NEVERJETNO A RESNICNO.

Na javnem shodu v Unionu v Ljubljani dne 19. februarja 1922, ki je bil prava manifestacija proti draginji, so se pokazali ljubljanski socialni demokratje, narodni socialisti in Zvezarji, kot pravi zaščitniki in zagovorniki verižnikov in vojnih dobičkarjev. Toda ni še zadosti, da so z dvignjeno roko glasovali proti dodatkom k resoluciji, naj se vojnim oderuhom odvzame vse krivično pridobljeno imetje. Gospodje so šli v svoji predznosti tako daleč, da na shodu pravilno sprejetih dodatkov k resoluciji, niso predložili na mero-dajnih mestih.

Mi vprašamo: Čemu gredo še ljudje na javne shode, ako se jim ne da prosta beseda in če se sklenjene resolucije ne predložijo na mero-dajna mesta?

Kakor vse kaže imajo vojni dobičkarji in verižniki v svoji oblasti že tudi ljubljanske soc. demokrate in narodne socialiste. Da je vez med bankokrati in kapitalisti ter narodnimi in mednarodnimi delavskimi voditelji se vidi tudi iz dejstva, da je vzelo »Jutro« re junake v zaščito.

Ta čin, ki nima v zgodovini javnih shodov primere, kaže kakšni demokrati so ti ljudje.

Vse kaže, da že deluje tisti protiklerikalni blok, katerega je zamislil dr. Kukovec.

Mi pravimo: ako se bodo delavci in ljudstvo pustili voditi po takih voditeljih, je zelo dvomljivo, če sploh kdaj doživimo boljših časov.

Radovedni smo, ali bodo gospodje priznali, da je to kršenje discipline?

## LISTNICA UREDNIŠTVA.

Jesenice — D. G. U. Vaš krožek, ki nam bo skrbel za redne dopise, iskreno pozdravljamo. Na tak način bo »Naša moč« res delavski list, ker bodo delavci sami v njem pisali o svojih zadevah. Bog živi!

Naročnike opozarjamo, da nam sporoče točne naslove, ker je drugače redno pošiljanje lista nemogoče.

Urednik: Franjo Sušnik.

Izdajatelj: Konzorcij »NAŠE MOČI«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

# Konsumarji!

Ali ste že doplačali od 30 na 100 K zvišane deleže pri I. delavskem kon-zumnem društvu? Zadruga ne more uspešno poslovati brez zadostne obratne glavnice. Če imate kake prihranke, naložite jih pri lastni zadrugi. Obrestujejo se po 5%. Denar odpošljete lahko po poštni položnici, katero dobite v naši prodajalni. Čim cenejši kredit dobi zadruga, tem ceneje bo mogla oddajati blago. Član ima torej dvojen dobiček, če zaupa prihranke lastni zadrugi.